

KURYER LITEWSKI

*Za pozwoleniem Najwyższego Rządu Najjaśniejszego
CESARZA Imperatora Caley Rossyi.*

Z WILNA 16. FEBRUARII ROKU 1798 W PIĄTEK

UKAZ JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADNĄCEGO
WSZECH ROSSYĄ.

z Rządzącego Senatu: Rządowi Gubernjskiemu Litewskiemu.

Według Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Rządzący Senat
wyfuchawszy najwyżej confirmowanego za podaniem JEGO IMPERA-
TORSKIEY MOSCI od Senatu dokładu, w którym napisano: „ za Naj-
„ wyższym Rozkazem WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI, „ za Naj-
„ dzono przez Aktualnego Taynego Konsyliarza, Generał Prokuratora i Ka-
„ walera, Xiążęcia Kurakina, do Senatu na roztrząśnienie, uwagi Litew-
„ skiego Cywilnego Gubernatora, Aktualnego Taynego Konsyliarza i Kawa-
„ lera Bułhakowa, tyczące się opisow i określenia w Gubernii Jego liczby
„ Adwokatów. Rzeczony Gubernator Litewski w uwagach swoich wyjaśnia;
„ Rodzay ludzi znaiomych tam pod imieniem, Adwokatów, Patronów, Agen-
„ tów, Jurystów, i pod ogólnym nazwaniem Palestry, Sprawy w Sądach pro-
„ kuroruiących, na złe zażywaiąc znaiomości praw i ustaw tamecznych,
„ zamiast pomocy stronom w uzyskiwaniu, a Sądom w oddawaniu sprawie-
„ dliwości, częstokroć roznaża tylko pieniaństwo, kłótnie i spory, przez co
„ staie się przyczyną między familiami wasniow i ich ruiny. Takowa o-
„ koliczność wyciąga postanowienia prawideł, któreby złe nadużycia ieżeli
„ niezupełnie zniszczyć i wykorzenić, to przynajmniey one ukrócić i nie
„ iako powściągnąć były zdolnemi. Procefs w Gubernii Litewskiej zosta-
„ wiony na dawnych Prawach, wymaga naydowania się przy każdey Pol-
„ skiej Juryzdykcyi ludzi znaiących Prawo, takiey konduity i stanu, ażeby
„ strony prawujące się, mogły im ze wszelką ufnością powierzać swoje
„ sprawy, oryginalne dokumenta, zapisy, i dalsze ważne Papiery; bydź o-
„ raz przeświadczonemi, że takowi onych Plenipotenci zaufania swojego
„ na ich krzywdę i szkodę nie obracając, nieufkają starania, nieprzepomną
„ swych powinności, i nieprzestają zaznaczoney sobie granicy, a opiesza-
„ łością lub tajemnym zmiennictwem ruiny i upadku nie sprawią. Sposo-
„ by któremi do tak pożytecznego postanowienia dóysć będzie można, oso-
„ bliwie na tym zależą, aby za naypierwsze prawidło wziąć Prawo Pol-
„ skie, z Konstytucyow w 1726 i 1764 latach postanowionych, które mie-
„ dzy inszemi zawierają: że Prokuruiący w sądach sprawy, powinien bydź
„ z urodzenia Szlachciec, mający Pofsesya, człowiek w niczym nienotowa-
„ ny, i na obowiązki swoje przyfiegły. Na fundamencie więc rzeczonych
„ Konstytucyow, następne podaie Prawidła. Ludzie do Prokuracyi u Sądow
„ poświęcający się, opatrzeni bydź powinni świadectwem o Naukach swych
„ Szkolnych, aplikować się pilnie przez lat kilka, pod dozorem doskonałego
„ w Prawie człowieka, lub też w Kancellaryi pod doglądaniem Regenta: a
„ kiedy w sądzie otworzy się wakans Adwokata, na ten czas z takowych
„ Kandydatow, tenże Sąd przez głosy sekretne, wybierać na ony będzie, kogo

„ uzna być sposobniejszym, i nienagannych w niczym obyczajow. Tak
 „ wybrany nowo Adwokat, przed wejściem w pełnienie swoich obowiązków,
 „ złożyć będzie powinien na sam przód dowody rodowitości jego Szlachecką
 „ probującą, niemniej o mającej się przezeń w tym Powiecie, a przynaj-
 „ mniej w Gubernii Litewskiej Posesyi przekonywającą, i wykonać przy-
 „ siegę. Statut Litewski w Artykule 39 z rozdziału 4 nakazuje że z niepi-
 „ nego i niewiernego Prokuratora, sprawiedliwość od Sędziego ma być uczynio-
 „ na, iako że służy chociażby był osiadły. Z tego zatem wypływa, ażeby Ad-
 „ wokaci sami, i aplikująca się u nich młodzież, zostawali pod władzą i
 „ dozorem Sądu, który onych stanowiąc, wybierając i usuwając, za ich prze-
 „ siępięstwa, a osobliwie za wykroczenia przeciw Rzadowi, odpowiadać po-
 „ winien. Zadnego z Adwokatów niedopuszczać do Sądu Głównego Litew-
 „ skiego, aż pierwej przez czas nieiaki na przykład: przez lat sześć, w niż-
 „ szych subsejach czyli Sądach wysłuży, i od nich nie będzie miał świade-
 „ ctwa, o swojej zdadności, nienagannych obyczajach, i o liczbie staraniem
 „ jegoż ukończonych Spraw przez zgodę niedopuszczając onych do Sądu.
 „ Przyczyny dla których Adwokat odsądzony być powinien od swego miej-
 „ sca, być mogą następujące. 1mo: Jeżeli kogo podmówi, do rozpoczęcia
 „ niesprawiedliwego procederu. 2do: Jeżeli nie będzie pilny w sprawowaniu
 „ interesu swojego Aktora, lub też zawczasu nieprzygotuje się do sprawy.
 „ 3to: Jeżeli swojego Aktora zdradzi. 4to: Jeżeli z nim weydzie w umowę
 „ w nadziei wygrania sprawy, to jest; jeżeli onego podmówi do rozpoczę-
 „ cia procederu, z warunkiem Sprawy. 5to: Jeżeli na jakie pretensye naby-
 „ wać będzie wlewki, chociażby pod cudzym Imieniem. 6to: Jeżeli będzie
 „ często Sąd zatrudniać rzeczami niepotrzebnymi, i przez to czas nadare-
 „ mnie zagaiać, lub też dotykać bez przyczynnie stronę przeciwną. 7mo:
 „ Jeżeli pijany stanie przed Sądem, lub też dla pijaństwa zaniedba iakową
 „ sprawę. 8vo: Jeżeli się dopuści zakazanych gry w karty, lub iakoweykol-
 „ wiek rozpofty. 9no: Jeżeli się na nim pokaże, branie iakowey Korrupcyi, lub
 „ też że zbytęzną i niepomiarowaną z ważnością sprawy wymagał, albo i
 „ wziął za pracę swoje nadgrode. 10mo: Jeżeli oskarżonym zostanie, o iako-
 „ wy Kryminalny występki. 11mo: Jeżeli pod czas trwającej Kadencyi Są-
 „ dowey oddali się bez wiadomości Sądu z miejsca swojego. 12do: Jeżeli
 „ będąc przez Sąd wyznaczonym do popierania sprawy sierot lub ubogich,
 „ nieprzyimie na się obowiązku takiego, lub też ony niedbale sprawować
 „ będzie. Końcem zaś, ażeby za wyznaczeniem liczby Adwokatow, na-
 „ groda ich starania i pracy nazbyt drogą nie była, a z tad niemnożyły się
 „ przeszkody w poszukiwaniu sprawiedliwości; dozwolić należy każdej
 „ prawującej się stronie, samey przed sądem stawać, to jest: prowadzić swój
 „ interes bez Adwokata, czyli raczej na Pismie objaśnienia swoje podawać;
 „ zaś dla sierot i ubogich, obowiązany Sąd dodawać Adwokatow bezpłatnych,
 „ przed rozpoczęciem sprawy zawczasu, a to iżby do niej uczynić przygo-
 „ towanie byli w sposobności; niemniej jeżeli Adwokat wymagając wielkiej
 „ nagrody, z tej przyczyny nie wezmie się za sprawę, tedy mu Sąd naka-
 „ zać to obowiązany, a jeżeli to często wydarzać się będzie, zupełnie go
 „ od miejsca oddalić należy. Co się ściąga do Adwokatow miejskich,
 „ to jest Woytowkich, i Burmistrzowskich, i ci także powinni mieć w Mie-
 „ ście dom swój, Kram lub też iakową bądźkolwiek Possesją, posiadać zna-
 „ iomość Praw miejskich i Przywileiow, dostrzegać oraz tego wszystkiego,
 „ co jest o Adwokatach Ziemskich i Grodzkich wyżej powiedziano, Toż samo
 „ ma się rozumieć o Adwokatach w Konsystorzach Duchownych, z tą tylko
 „ różnicą; że onemi być mogą osoby Duchowne, i niemające Possesyi,
 „ wszystko jednak wypełniać są obowiązani, co jest postanowiono o Adwo-
 „ katach Cywilnych.

Dokończenie w następującej Gazecie,

(*)

z Petersburga 26 Stycznia

Tayny Konsiliarz i w Gubernii Kur-
skiej wtórego Departamentu Prezydent
Szalihin, przez wzgląd na 58 letnie zasłu-
gi od obowiązków uwolniony z przyzwoitą
pensją do śmierci. Aktualny Tayny Kon-
siliarz i Departamentu rewizyjny Kolle-
gii Direktor Cherskow na własną prośbę
uwolniony, przez wzgląd na starość i 50
letnią wierną usługę, pensją dożywotnią
otrzymał. Leibgardyi Preobrażeńskiego
półku Półkownik Skolecin wyniesiony do
stopnia Generał Maiora i Szefa Selenhiń-
skiego muszkietyerów regimentu. Woy-
ska Dónskiego Podpółkownik Ostachow, i
leibgardyi Preobrażeńskiego półku Kapi-
tan Szamszukow zostają Półkownikami.
Maior Dechterow Podpółkownikiem.

z Wiednia 31 Stycznia

Giovanelli Patriarcha Wenecki i Pri-
mas Dalmacyi, Szlachta Wenecka: Pesa-
ro, Garzoni, Grimani, i Quitini, wynie-
sieni na dostojność Aktualnych Taynych
Konsiliarzow, d. 27 t. m. wykonali przed
Cesarzem Imcią przysięgę zwyczajną.
Generał Artilleryi Hrabia de Wallis przy-
szła raport z Padwy d. 25, z którego się
pokazuje, iż wszystkie nlegdy Weneckie
miasta i Prowincye wojskiem naszym za-
jęte zostały. Do Padwy wkroczyli Au-
stryacy d. 20, do Vicenza i Werony 21,
do Legnago 22, do Rovigo 23; wszędzie
z największą ludą radością przyjęci.

D. 25 przybył do Pragi Generał ar-
tilleryi Hrabia Latour, który pod nieby-
tność Arcy-Xcia Karola miał główną kom-
mendę nad wojskiem Cesarza Imci w Rze-
szy Niemieckiej rozłożonym. Monarcha
zlecił Hrabi de Saurau Ministrowi Skarbo-
wemu dozor towarzystwa pracującego nad
ulepszeniem spławu i żeglugi na rzekach
Węgierskich. Hrabia Lazański Kanclerz
Królestwa Czeskiego wielką część pensyi
swojej ustąpił, przynosząc ulgę skarbo-
wi przez długą wojnę wyniszczonemu.
Wielu nadwornych Konsiliarzow i Urzę-
dnikow poszło za chwalebny przykładem.

z Triestu wiadomość odbieramy, iż
Francuzi ustępując z krajow Weneckich
artilleryą i amunicyę wyprowadzili do Al-
banii, Corfou, &c. czyli z tamąd prze-
wiozą do Toulonu, albo też zostawią ku o-
bronie krajow nowo nabytych przeciw spo-
dziewanej flocie Angielskiej na morzu
szrodziennym, nie wiadomo. W Rastadzie
między pełnomocnikami Cesarza Imci i
Francuzkami największą panuje przyjaźń
i zgoda. Spodziewają się powszechnie, iż
za 6 tygodni pokój będzie podpisany.
Tak wnoszą każą niektóre gabinetu nasze-
go rozrządzenia.

Donoszą z Semlina d. 12, iż korpus
przeciw Belgradowi wysłany, małą jest

częstko armii Passwan Oglou, który opa-
ncwawszy część znaczną Wołoszczyzny,
wziął Giurgewo bez najmniejszego odpo-
ru. Wygrawszy zaś wielką bitwę, w któ-
rej więcej 3 tysięcy ludu z obu stron le-
gło, obległ Ruszuk. Takowe powodzenia
wzmacniają potęgę buntownika; pospół-
stwo w Prowincyach łączy się do niego. Od
Nissa do Sofii, od Warny do Orsowy,
drogi wszystkie licznym osadził żołnie-
rzem.

Gdy bitwa pod Ruszuk zaczyna się
miała, przybył Oficyer Janczarski z Con-
stantinopola; i wojskom w szyku na prze-
ciw stojącym zawieszenie broni nakazał.
Lecz Passwan odpowiedzieć kazał, iż ma-
jąc zamiar bronić religii i prawa; żadney
nad sobą zwierzchności nie uznaje. Po wy-
graney zaczął negocyacyą, broń zawiesił,
i póty spokojnie zachować się przyrzekł,
aż Oficyer nowe rozkazy ukaze od Sul-
tana.

Basza tym czasem Romelii przeciw
buntownikom wysłany, zewsząd jest przez
nich otoczony; Belgradzkiemu Passwan
zalecił z miasta nie wychodzić. W Mace-
donii i całej Grecyi wielkie powstały za-
mieszania; ale gdy komunikacya z tym
krajem jest przecięta, i umysły mieszkań-
cow różróznione, trudno jest mieć z tam-
tąd prawdziwe wiadomości. W Belgra-
dzie spodziewają się 7 tys. posiłkowego
żołnierza.

Przez Baszę Romelii wysłani, już się
znajdują pod Nissa, lecz gdy w Belgra-
dzie niema żywności, zgadnąć trudno iak
utrzymać się potrafi liczna załoga. Gar-
stka buntownikow obleżona jest w Semen-
dry; czyni wprawdzie wycieczki częste,
lecz nieszcześliwe. Passwan Oglou zdiać
głowę kazał Oficyerowi Kara Mustafa; za-
to iż bez dozwolenia ważył się Belgrad
atakować. Byłoby nierozsądkiem, przy-
dając, taką twierdzę brać szturmem; któ-
ra wkrótce sama poddać się musi.

Tenże Passwan głośno się oświadcza,
iż zamiarem onego jest mieszkańców Tu-
reckich uwolnić od srogięgo ucisku Bas-
szow; nie zaś od posłuszeństwa Sultano-
wi; przyrzekając iż na przyszłość żaden
nad pół-piastra podatku płacić nie będzie.
Basza Bosnii przeszedł żeby Belgradowi
przybył z odsieczą, odpowiedział, że nie
może Prowincyi swojej opuścić bez wy-
ważnego pozwolenia Diwanu.

Pod Prozorowcami przyszło nie da-
wno do kłwawey utarczki między Bel-
gradzkimi garnizonem i wydziałem bunto-
wnikow. Żadna strona korzyści nie odnio-
sła. Ostatni obchodzą się lardzo łagodnie
z wieśniakami, ochraniając wszelką ich wła-
sność. Potkawszy niedawno karawanę pro-
wadzącą do Węgier partyą bawętny z
Constantinopola, spokojnie przeyść do-
zwolili.

Pewny Turczyń w Semlinie osiadły, przyszedłszy do ubóstwa, udał się przez Orsowę do Passwan Oglou. Wóóz przyjeżdżąc do Orsowy, i nie tylko 20 tys. pistrow darował, lecz jeszcze dał komendę swojej flottilli na Dunaju. Generał Chateter ze Włoch powrócił do naszej stolicy dnia 29 i natychmiast złożył w ręku Ministra demarkacyą od jeziora Garda do Werony ukończoną. Linia graniczna zupełnie dotąd ustanowioną nie jest, ponieważ Dyrektoryat Cisalpiński czynił nie jakie trudności i przeszkody.

z Londynu 26 Stycznia z Gazety Frankfurtzkiej.

Admiral Thompson, który z 9 okrętami nie awno wyszedł pod żagle, krążyć mając na brzegach Francuzkich, skłoniany nawalnością do S. Helens powrócił. Nie mieszkając wypłynię raz drugi, wzmocniony 5 okrętami, za nim z 14 Lord Bridport. Tak więc flotta Bresteńska obserwowac mając składać się będzie z 28 liniowych. W Yermouth uzbraiają 7 przeciw eskadrze Hollenderskiej przeznaczonych.

Naprawiac spiesznie kazano twierdze wysp Scilly, Jersey, i Garnesey; wszystkie są zagrożone wylądowaniem od Francuzow. Z mowy którą Wice-Król Lord Cambden miał przy zagaieniu Irlandzkiego Parlamentu, wnosić można, iż w północnych Prowincjach tego Królestwa spokojność jest przywróconą, lecz w środkach i południowych nie ustają zamieszania, które są powodem do sądu i kary wielu podejrzanym mieszkańcom.

Mówiliśmy niedawno o w targnieniu do Indostanu Zeman Shaha. Syn to jest i następca Ahmeta Abdalli panującego w narodzie Aghuanow, którzy pamiętną w Persyi rewolucyą sprawili r. 1722. Ahmet był nieodstępny towarzyszem pracy zwycięstw Thamasa Kouli-Khana, co na Tronie Perskim zasiadłszy pod imieniem, Shah Nadir wytypił naieżdników, pokonał Turkow, krajowi spokojność przywrócił, naostatek zdradą w domu od spiskowych został zabity.

Po śmierci przyjaciela swojego Ahmet opanował Cabul i ogromną twierdzę Candahar ze wszystkimi Prowincjami po rzece Indus, które Shah Nadir wydarł z niezmiernymi skarbami W. Mogolowi, mając onego w swojej mocy, z całym Państwem. — Tego Ahmeta synem jest Shah Zeman. — Wtargnowszy do Indyi rzucił wielką trwogę; Anglicy nawet na granicach Bengalu zgromadzili wojsko liczne, dla zasłonięcia się od napasci.

Na b. w. brzegu rzeki Indus przedzielającej Państwo Zemana od sąsiedz-

kich, mieszkając Seiks, pod rządami kilku Xiążąt zprzymierzonych; naród waleczny i potężny. Z temi do czynienia miał Zeman. Donoszą z Madras, iż opuściwszy zdobyte miasto Lahor zaczął ustępować do Cabul. W odwrocie kraj zpuszczyl, i ciężkie wybrał podatki. Zwiódł bitwę, w której z obu stron legło do 40 tys. żołnierza: Seiks w początkach zmieszani, naostatek otrzymali zwycięstwo.

Przyczyną nagłego ustępu Zeman Shaha jest bunt przez brata Mahommed podniesiony, który opanowawszy Candahar, uwięził synowca. Seiks odzyskali utracone miasto Lahor; a Generał Morgan wojskiem Angielskim od granic do wnetrznych Prowincyi cofnąć się rozkazał, widząc iż przeszło niebezpieczeństwo. Flotta na podbite wysp Philippińskich wysłana, rozrzucona jest nawalnościami; wyprawa musi być odłożoną do czasu pomysłniejszego.

z Paryża 20 Stycznia z Gazety Berlińskiej.

Dyrektoryat wykonawczy nie chce uznać Ambassadorem Hiszpańskim Hrabiego de Cabarrus; ten chociaż przez indigenat Hiszpanem został, nie przestał jednak być Francuzem, jako w Bayonne urodzony. Rząd uważał, iż przyjęcie onego w dostojności Poselskiej otworzyłby drogę wielu innym, którzyby przeciw zapadłemu prawu do Oyczyzny powracać chcieli, wyjednaawszy sobie u Mocarstw z RPią zprzymierzonych taki urząd któryby ich osoby świętymi czynił.

Bankier Haller nie chciał przyjąć ofiarowanego Ministerium Skarbowego, po oddaleniu się Ramela. Wiadomości nowo odebrane z Corsiki są pomysłniejsze. Wojska republikantskie posiłkow dostawszy, atakowały buntowników, i zwycięstwo przecie odniosły, chociaż nie zupełnie, przynajmniej dość znaczne. Choroby zaraźliwe morowi podobne, które się na tej wyspie zagęściły, już ustają.

Santhonax w Radzie 500 oświadczył, iż przybywszy z S. Domingo, wkrótce dokładną da wiadomość o stanie tej wyspy dzisiejszym. Z wielką ciekawością raportu czekamy. List z Corfou pisany donosi, iż pośrednictwo przez Kommissarzow Dyrektoryatu ofiarowane skutek wzięło pożądany. Baszowie, Janiny, Scutari, i Jeffs Basza do tych czas otwartą prowadzący wojnę skłonili się do ugody, i obronne przymierze zawarli.

Dyrektoryat zapytany przez Posła Pruskiego oświadczył, iż biegnąca pogłoska o bliskim Francuzow do Hannoveru wtargnieniu, nie jest wiary godną.

KU

N
się przy
rzem m
poważac
bespiec
Pod czas
le S. S
Buonapa
tutum n
na, Bru
niedawno

z Lisb

Kill

długo po
przeniosł
len, gdi
Królowie
wiatry po
gle od 2
raja żadn
wiedzą do
że po zas
cyą trakt
brać, aze
szyli.

z Rzym

Pignate
Sicilii ode
komunik
ca S. mia
wielka rada
nał Caprara
wia iż po
Neapolitań
mie Cesarz
deruiący w
wojska Cis
jedne po d
nego.

Od d.
koynosc.
świadcetwa
przeciw a
widzieć da
Stan Wloch

N^{ro} 40.

D O D A T E K

D O

KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 16. FEBRUARII ROKU 1798. W PIĄTEK

Dokończenie z Paryża.

Nie może wprawdzie R^{pta} zrzekać się prawa scigania wszędy lądem i morzem nieprzyjaciół swoich, umie jednak poważać zaszczyt umowy, i pogodzić własne bezpieczeństwo z uroczystymi traktatami. Podczas uroczystey przysięgi w Kościele S. Sulpicyusza znajdował się Generał Buonaparte bez munduru, pośród Institutum narodowego, znajdowali się Massena, Brune Victor, Kilmaine Generałowie niedawno ze Włoch przybyli.

z Lisbony 23 Grudnia z Gazety Leydeńskiej.

Kilko tysięczna armia Angielska, tak długo pod Penha Longa obozem stojąca, przeniosła się na zimowe stanowiska do Belem, gdzie przed trzęsieniem ziemi r. 1755 Królowie Portugalscy mieszkali. Ponieważ wiatry południowo zachodnie panują ciągle od 2 miesięcy, Generałowie nie odbierają żadnych wiadomości z Londynu, i nie wiedzą dokąd im płynąć przyjdzie. Jednakże po zaszłej tatifikacyi naszego z Francją traktatu, spodziewają się, rozkaz odebrać, ażeby na obronę Ojczyzny spieszyli.

z Rzymu 7 Stycznia z Gazety Berlińskiej.

Pignatelli Ambassador Króla Jmci dwóch Sicilii odebrał kuryera z Neapolu, listy komunikował Kardynałowi Doria, u Ojca S. miał audiencyę. Nastąpiła potym wielka rada, której był obecnym. Kardynał Caprara wyjechał do Florencyi. Mówią iż postanowiono prosić Króla Jmci Neapolitańskiego, ażeby Rzym obiół na imię Cesarza. Półkownik Barwick komendujący w Marchii i Urbino, donosił, iż wojska Cisalpińskie nie przestają zabierać jedne po drugich miasta Państwa Kościelnego.

Od d. 28 z. m. mamy zupełną spokojność. Rząd inkwizycye czynić kazali; świadectwa osob wiary naygodniejszych przeciw się w brew raportom, iakie się widzieć dały w pismach zagranicznych. Stan Włoch terazniejszy wątpić o tym

nie pozwala. Wynidzie na świat opisanie całego przypadku rzetelne; tam obaczemy początek nieszczęśliwych swarów, rozruchow gminnych przyczynę, i iakich środków chwytały się ludzie złośliwi, chcąc dokazać swego.

Stolica S. tyle klęsk wielorakich doświadczywszy, nie mogła zapewne narażać się na nowe, większe i nie uchronne. Zdrowie Ojca S. zawsze jest w niebezpiecznym stanie. Zaczęło się po wszystkich Kościołach nabżeństwo publiczne, wszystkie teatry zamknięto wszelkich rozrywek pod czas karnawału zabroniono Król Ime Neapolitański mając ukazany sobie Traktat Campo Formio, uznał R^{ptę} Cisalpińską, i postę do niej wyznaczył.

z Ferrary 13 Stycznia z Gazety Berlińskiej.

Wojska Cisalpińskie wkraczające do Państw Papieżkich do odwrotu przynaglone zostały; śniegi w górach spadły drogę ku Rzymowi zagłębziły. Temi dniami pomienione wojska odniosły znaczną klęskę. Diwizya postępująca ku Osimo na próżbę mieszkańców, napadniona została od góralow i 300 ludzi zabitych lub ranionych utraciła. Komendujący w Ankonie Generał przybył do Osimo góralow rozgromił, miastu i okolicom kontrybucya, 60 tysięcy szkudow nakazał.

z Wenecyi 17 Stycznia z Gazety Frankfortskiej.

Generał Xiaże Reuss przybył do tey stolicy. Serrurier z resztą załogi dziś ustępuje. Jutro wchodzą do miasta Austriacy. Nie chcą ażeby ślad pozostał dawney potęgi Wenetom na morzu, spalili galerę Francuzi, która przy rynku S. Marka stojąc na kotwicy, więzieniem była złoczyńców. Stary okręt od 74 armat kupcom za 56 tys. liwr przedali pod warunkiem, ażeby go rozebrano. Ze się to nie stało, przedziurawiony, statek zatopić kazali. Mówią, iż wiele drzewa do dudo wli zgodnego pod wodą utaiiono w arsenał. Był zawczora w mieście nocny pożar; szczęśliwie i prędko ugaszony.

(1)

z Manheimu 27 Stycznia z Gazety Frankfortskiej.

Wezwali zawczora, iak wiadomo, Francuzi, kommandanta naszego, ażeby z twierdzy za Renem woyskom Niemieckim ustąpić kazał. Gdy rzecz odłożono do woli i upodobania Elektora Jmci, Generał Oudinot gwałtu użyć postanowił. Na ten koniec naprzód przypadli Huzarowie i palisadę wycieli. Zbliżyły się za tym wojska Francuzkie w liczbie 6 tysięcy żołnierza. Garnizon twierdzy składał się z 4 kompanii strzelców Palatyińskich, 80 Munsterskiej kawaleryi, i tyluż strzelców cyrkulu Frankońskiego.

Za danym z dział hasłem w oka mgnieniu przystąpiono do szturm. Podpółkownik Karg broniąc się czas nie mały, toż widząc przewyższające siły Francuzow, Oficjera wysłał z kapitulacją. Lecz żołnierze zapaleni nie postrzegiszy białej choragwi, wdarli się do twierdzy, kommandanta, Oficjerow i 500 ludzi zabrali w niewolę. O sobie powiadaia, 300 żołnierzy w szturmie im zabito — Most nawet opanowali, i na prawy brzeg Renu za uciekającymi przeszli.

Kapitan Metzen mostu strzegący zachował miasto nasze od nagłego napadnie-

nia. Wczora przecie na mocy zasłętej umowy, Republikanie na brzeg Renu lewy powrócili, zostawiwszy straż na moście. Teraz biega pogłoska, iż brańcow na wolność wypuszczono, wyglądamy co chwilę ich przybycia. Co wyniknie z tego zdarzenia prawdziwie nadzwyczajnego, trudno przewidzieć.

Od brzegow Menu 28 Stycznia z Gazety Frankfortskiej.

Dowiaduiemy się z Moguncyi, iż szpital wojsk Elektorskich, i inwalidow w mieście pozostałych, wyprowadzono na statkach. Od niższego Renu piszą, że Francuzi zprowadzaią bardzo wiele Artilleryi do Neuwied, grożąc oblężeniem Ehrenbreitsteinu. Geldrya Pruska przyłączoną została do RPtey d. 17 w mieście stołecznym drzewo wolności wszczepiono.

z Rastadu 16 Stycznia z Gazety Berlińskiej.

Na sessyi wczorayszey uradzono dać odpowiedź na pierwsze Ministrow Francuzkich propozycye; nakłaniaiąc Dyrektoryat, ażeby odstąpił swoich pretensyi, które rzetelney korzyści nie przynosząc RPtey, wywróciłyby konstytucyą Rzeszy Niemieckey.

D O N I E S I E N I E

Józef Hurynowicz Szlachcic w Ru 1764 wyszedł z Litwy przy Woytku w ten czas Polkim lat mający blisko 50 Żona pozostała której wiadomości dochodziły o śmierci prosi kto wie, o życiu lub śmierci rzeczonego Hurynowicza raczył przez miłość bliźniego o tym zawiadomić Konsystorzowi Wileńskiemu,

Sławna z Gazety Hamburgskiej i wielu innych Pism publicznych, Cokolada do zdrowia służąca, która przez skutki swoje utrzymuje największe zalety wziętych Doktorow, znajduje się w Wilnie u Kupcow Szwarca i Lintnera w paczkach po dwanaście tabliczek mających, Paczek ieden po zł: 10. Oraz znajduje się u nich Cokolada zwyczajna w przednim gatunku z Wanilią po zł: 12, paczek o dwónastu tabliczkach.

U wspomnionych Kupcow można także dostać wszelkiego gatunku papierow Muzycznych naynowszych i nayślawniejszych Autorow, na Fortepiano, Skrzypce, Altowkę, Bassetę i dęte Instrumenta, iakoteż i papierow do Muzyki wokalney z naylepszych Oper wziętych. Tudzież Strony skrzypcowe prawdziwe Rzymkie w naylepszych gatunkach.

Osoba posiadająca Języki Polski, Łaciński i Francuzki nauki wyzwolone oświadcza Publiczności, że życzyłby sobie być gdzie Guwernerem, Sekretarzem; lub Kommisssem zaiąć się, ktoby sobie życzył ma się zgłosić do JP. Drozdowskiego na Rudnickiej Ulicy w Kamienicy WJP. Czyżna Komornika Lidz: pod Nrem 277, w Cyrkule 3.